

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-02-22 Nr. NV-372

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: (TAP-23-132) (23-439(2))		DĖL VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGPJŪČIO 7 D. NUTARIMO NR. 829 „DĖL VEIKLOS ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIUJE LEIDIMŲ IŠDAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2022-07-01	<i>Energetikos ministerija</i>	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Nepakankama (nepalanki) reguliacinė aplinka atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) plėtrai siekiant strateginiuose dokumentuose užsibrėžtų AEI plėtros tikslų.

Parengus Energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 15, 16, 17, 211, 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 16, 18, 20, 201, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 151 straipsniu ir 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau visi kartu – AEI proveržio paketas) buvo siekiama įstatyminiu lygmeniu nustatyti ilgalaikių tikslų, įtvirtintų Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, siekiant užtikrinti ilgalaikę AIE plėtros viziją, pasiekimo priemones ir sąlygas, pagrindines nuostatas dėl gaminančių vartotojų plėtros, piliečių energetikos bendrųjų reglamentavimo, prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio ir dokumentų, būtinų pateikti pasirašant ketinimų protokolą, reglamentavimo, keisti nuostatas, susijusias su AIE bendrųjų reglamentavimu, tobulinti elektros energiją gaminančių vartotojų reglamentavimą, įtvirtinti hibridinių elektrinių veiklos sąlygas, įtvirtinti AEI elektrinių gamybos įmokos, mokamos vietos bendruomenėms, modelį, tikslinti biudžių gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemų reglamentavimą, aiškiai reglamentuoti atvejus, kuriais vėjo elektrinėms privaloma atlikti atrankos dėl poveikio aplinkai procedūras ir visos apimties poveikio aplinkai vertinimą, taip pat numatyti išimtis dėl saulės šviesos energijos elektrinių poveikio aplinkai vertinimo, atsisakyti sanitarinės apsaugos zonos vėjo elektrinėms nustatymo, atsisakyti prievolės numatyti vėjo elektrinės teritorijų planavimo dokumentuose ir t. t.

Teikiamu nutarimo projektu siekiama įgyvendinti dalį AEI proveržio paketo ir dalį Jūrinio vėjo plėtros Baltijos jūroje įstatymų paketo (nuostatos dėl leidimų gaminti elektros energiją AI naudojančiose elektrinėse, įrengtose Lietuvos jūrinėje teritorijoje išdavimo tvarkos).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Teikiamu Vyriausybės nutarimu yra siūloma nustatyti:

- 1) leidimo plėtoti energijos kaupimo pajėgumus, leidimo modernizuoti iš AI elektros energiją gaminančią elektrinę, hibridinę elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį, leidimo generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių išdavimo tvarką ir dokumentus, pateiktinus šiems leidimams gauti;
- 2) patikslinti leidimų išdavimo tvarką, kai su prašymu kreipiasi pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos (toliau – AIEB) statusą (atsižvelgiant į tai, kad skirstomųjų tinklų pralaidumai rezervuojami prioriteto tvarka, AIEB išskiriant kaip vieną iš prioritetinių subjektų, prašoma siekti tapti AIEB nurodyti jau teikiant prašymą dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus);
- 3) deklaracijos dėl atitikties AIEB nustatytiems reikalavimams formą ir reglamentuoti, kokius dokumentus pelno nesiekiantis juridinis asmuo privalės pateikti kartu su deklaracija dėl atitikties, siekdamas įgyti AIEB statusą;
- 4) atsisakyti reikalavimo Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai tvirtinti „prašymo išduoti, pakeisti, patikslinti leidimą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, sustabdyti leidimo galiojimą, panaikinti leidimo galiojimo sustabdymą, panaikinti leidimo galiojimą“ ir „deklaracijos nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklai ar nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo veiklai vykdyti formas, įtvirtinant jas nutarimu tvirtinamų taisyklių prieduose;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- 5) nuostatas, susijusias su leidimų gaminti elektros energiją AI naudojančiose elektrinėse, įrengtose Lietuvos jūrinėje teritorijoje, ir nustatyta, kokius dokumentus reikia pateikti siekiant gauti šį leidimą.

PASTABA: Manytina, kad projektu siūlomos priemonės yra tinkamos išspręsti problemą, palyginti su problemos mastu, tačiau pastebėtina, kad reikalavimas pateikti „dokumentus, įrodančius, kad ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios perleista gaminantiems vartotojams, kai prašymą išduoti leidimą gaminti elektros energiją teikia asmuo, vykdomas ar planuojantis vykdyti veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis“, yra perteklinis ir galimai turėsiantis ne skatinantį, o atvirkščiai – stabdantį saulės elektrinių parkų plėtros efektą (toks apsunkinimas nutolusių saulės parkų vystytojams lydimuoju medžiagoje nėra tinkamai pagrindžiamas), juo labiau, kad Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatose yra aiškus įpareigojimas užtikrinti, jog gamintojų statomos elektrinės, kuriose energetikos veikla – elektros energijos gamyba, bus vykdoma pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalies nuostatas, visa apimtimi būtų perleista gaminantiems vartotojams ne vėliau kaip **po 12 mėnesių**, nuo leidimo gaminti elektros energiją **išdavimo** dienos, o teikiamu nutarimo projektu preliminarais sutartis su gaminančiais vartotojais prašome pateikti jau kreipiantis dėl leidimo gavimo (taip prarandant mažiausiai 12 mėn.).

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siūlomu reguliavimu nustatytas tinkamas įgyvendinimo mechanizmas, aiškiai numatant institucijų funkcijas, leidimų išdavimo tvarką, teikiamų dokumentų sąrašus ir priežiūros mechanizmą (kiek tai susiję su Vyriausybės nutarimo lygmeniu).

STEBĖSENA

Stebėsenos rodikliai nenustatyti.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Nustatomas reguliavimas paveiks įmones, gaminančias elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių, Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą, kurios funkcijos reglamentuojamos teikiamame nutarimo projekte, AB „Energos skirstymo operatorius“.

Pastabas ir pasiūlymus dėl nutarimo, į kuriuos nėra atsižvelgta, pateikė: Elektrą iš saulės gaminančių vartotojų asociacija, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, Lietuvos saulės energetikos asociacija, UAB „Green Genius“, AB „Ignitis grupė“, LITGRID, AB, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, AB „Energos skirstymo operatorius“.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Dėl nesuderintų pastabų teikiama derinimo pažyma (apimtis – 25 lapai). Įvertinus visas suinteresuotųjų subjektų teikiamas pastabas, matoma vyraujanti pastaba dėl reikalavimo pateikti dokumentus, įrodančius, kad ne mažiau kaip 95 procentai elektrinės įrengtosios galios perleista gaminantiems vartotojams, kai prašymą išduoti leidimą gaminti elektros energiją teikia asmuo, vykdomas ar planuojantis vykdyti veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime ir atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas bei šioje pažymoje teikiamas Ekonomikos politikos grupės pastabas.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja